

OBSAH

Úvod

ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU	5
1. Předmět a úloha historické vědy	5
2. Pomocné vědy historické	6
Periodizace dějinného vývoje	6

PRAVĚK

Vznik a vývoj člověka v pravěku	7
Pravěká Evropa – přírodní poměry	8
DOBA KAMENNÁ	8
Paleolit	8
Mezolit	10
Neolit	11
Chalkolit na Předním východě	11
Eneolit v Evropě	11
DOBA BRONZOVÁ	12
DOBA ŽELEZNÁ	13
DOBA ŘÍMSKÁ	14

STAROVĚK

STAROORIENTÁLNÍ STÁTY	16
I. STAROVĚKÝ PŘEDNÍ VÝCHOD	17
Mezopotámie	17
1. Starosumerské období, nejstarší městské státy, raná sumerská civilizace	17
2. Akkadská říše	18
3. Babylonie	19
4. Asýrie	19
Egypt, kultura starověkého Egypta	20
II. OBLAST MALÉ ASIE (ANATOLIE)	23
Chetitská říše	23
Frýgie	24
Lýdie	24
III. OBLAST ÍRANU	24
Elam	25
Médie	25
Persie	25
IV. SYROPALESTINSKÁ OBLAST	26
Sýrie	26
Foiníkie (Fénicie)	26
Izrael (biblická Palestina)	27
V. ASIJSKÁ OBLAST	28
Indie	28
Čína	30
VI. EGEJSKÁ OBLAST	33
Kykladské ostrovy	33
Kréta – minojská kultura	33
Mykénská kultura v Řecku	33

STŘEDOMOŘSKÁ CIVILIZACE –

– OBOBÍ ANTIKY	34
Starověké Řecko	34
1. Nejstarší období – homérská doba	34
2. Doba archaická	36
Nejvýznamnější řecké městské státy – – Athény, Sparta	37
Kultura archaické doby	39
3. Doba klasická	41
Kultura klasického Řecka	43
4. Doba helénistická	45
Helénistická kultura	48
Starověký Řím	50
1. Etruskové a počátky Říma	50
2. Raná římská republika	51
3. Vrcholný rozkvět římské republiky	52
4. Krize a pád republiky	53
Kultura v období republiky	56
5. Rané císařství – principát	58
Kultura doby Augustovy a principátu	62
6. Pozdní císařství – dominát	64
Kultura pozdního císařství	66
7. Za hranicemi římského impéria	67

STŘEDOVĚK

RANÝ STŘEDOVĚK	69
Barbarské státy	70
Charakter středověké společnosti a civilizace	70
Raně středověké státy	72
Franská říše	72
Byzantská říše	74
I. ZÁPADNÍ EVROPA	75
Francie	75
Itálie	76
Svatá říše římská	76
Anglie	77
II. SEVERNÍ EVROPA	77
1. Období vikingské	78
2. Vznik raně středověkých států – – Norsko, Dánsko, Švédsko	78
III. STŘEDNÍ EVROPA	78
Slované	78
Sámská říše	79
Velkomoravská říše	79
Český stát přemyslovský	80
Polsko	83
Polabští a Pobaltští Slované	84
Kočovníci ve střední Evropě a vznik uherského státu	84

IV. JIHOVÝCHODNÍ A VÝCHODNÍ EVROPA . . .	85
Bulharsko	85
Chorvaté	85
Srbové	85
Kyjevská Rus	85
Románská kultura	87
Arabská říše a svět islámu	89
ASIJSKÉ ZEMĚ V OBDOBÍ STŘEDOVĚKU	93
1. Indie	93
2. Čína	93
3. Mongolové	94
4. Korea	95
5. Japonsko	95
6. Přínos tzv. barbarského světa	95
ROZVINUTÝ (VRCHOLNÝ)	
STŘEDOVĚK	95
Venkovská civilizace	96
Šíření a vliv křesťanství	97
Křížové výpravy	97
Středověká města a městská civilizace	100
Mocenské soupeření mezi Anglií a Francií .	102
Vznik španělské monarchie	104
Svatá říše římská v období partikularismu	105
Rozdrobená Itálie	106
Rozkvět českého státu	
za posledních Přemyslovců	106
Lucemburkové ve střední Evropě	
a v českých zemích	110
Slovensko v období rozmachu	
uherského státu	112

Polsko	112
Rusko	113
Latinské císařství, zánik Byzance,	
Osmanská říše	113
Počátek kritiky církve a opravná hnutí . . .	115
Počátek a průběh husitského hnutí	117
Kultura a vzdělanost vrcholného	
středověku	121
Gotika	122
POZDNÍ STŘEDOVĚK, POČÁTKY	
NOVOVĚKU	124
Hospodářský život v 16. století	125
Velké zeměpisné objevy a jejich důsledky .	125
Mimoevropská civilizace	130
Renesance a humanismus	132
Reformace	139
Čechy v době pohusitské –	
– doba poděbradská	142
Vláda Jagellonců v Čechách a Uhrách	143
Uherský stát v 15. a 16. století	145
Habsburský absolutismus ve Španělsku . . .	146
Revoluce v Nizozemí	147
Přechod k absolutismu ve Francii	148
Anglie v 16. století	149
Počátky absolutní monarchie v Rusku	151
ZÁVĚREM	151
Rejstřík jmenný	152
Rejstřík událostí a pojmů	157